

@Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permisea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

@The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 886 din 29 decembrie 2008
Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

HOTĂRÂREA
din 7 februarie 2008
în Cauza Șerbănescu împotriva României

(Cererea nr. 33.945/04)

În Cauza Șerbănescu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din: Boštjan M. Zupančič, președinte, Corneliu Bîrsan, Elisabet Fura-Sandström, Alvina Gyulumyan, David Thór Björgvinsson, Ineta Ziemele, Isabelle Berro-Lefèvre, judecători, și Santiago Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 17 ianuarie 2008,

pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 33.945/04) formulată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, domnul Victor-Sorin Șerbănescu (*reclamantul*), a sesizat Curtea la data de 6 septembrie 2004 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de agentul său, domnul R. H. Radu, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. La data de 12 decembrie 2006, Curtea a decis să comunice cererea Guvernului. Invocând art. 29 § 3 din Convenție, aceasta a decis să analizeze în același timp admisibilitatea și temeinicia cauzei.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

4. Reclamantul s-a născut în anul 1957 și locuiește în Brașov.

5. În 1948, în temeiul Legii nr. 6/1948 privind retragerea cetățeniei române, imobilul lui M.S., unul dintre părinții reclamantului, situat în Sinaia, str. Cuza Vodă nr. 7 (fostul nr. 5), a fost rechiziționat de stat ca urmare a fugii lui M.S. din România.

6. În anul 2000, reclamantul, în calitate de moștenitor al lui M.S., a sesizat Judecătoria Sinaia cu o acțiune având ca obiect revendicarea imobilului menționat, pe care a îndreptat-o împotriva Primăriei și a Consiliului Local Sinaia. Instanța a administrat probe, în special două expertize tehnice, din care reieșea că imobilul în discuție era compus dintr-un teren în suprafață de 1.146 m² și o casă cu 3 niveluri. La data de 14 decembrie 2000, Primăria Sinaia a informat instanța că în casă locuiau 6 familii: două familii în baza unor contracte de închiriere încheiate cu primăria, în timp ce celelalte 4 familii cumpăraseră în baza Legii nr. 112/1995 apartamentele în care locuiau din casa respectivă. Acestea din urmă au făcut o cerere de intervenție voluntară în cauză, cerere admisă de instanță.

7. Prin Hotărârea din data de 15 mai 2001 Judecătoria Sinaia a admis acțiunea în revendicare și a obligat pârâții să îi restituie reclamantului imobilul în litigiu. Instanța a statuat că reclamantul dovedise dreptul de proprietate al lui M.S. asupra imobilului în discuție și calitatea sa de moștenitor al acestuia și că rechiziționarea bunului fusese ilegală, astfel încât reclamantul nu și-a pierdut niciodată calitatea de proprietar. Pe de altă parte, după ce a comparat titlul de proprietate al reclamantului cu cele ale părților interveniente, instanța a statuat că titlul reclamantului era mai caracterizat.

8. În urma apelului formulat de pârâți, prin Hotărârea din data de 29 octombrie 2001 Tribunalul Județean Prahova a respins acțiunea reclamantului cu motivarea că, în lipsa unui act autentic notarial, acesta nu și-a dovedit dreptul de proprietate și că trecerea imobilului în patrimoniul statului a fost legală.

9. Prin Hotărârea definitivă din data de 9 mai 2002 Curtea de Apel Ploiești a admis recursul formulat de reclamant și a confirmat temeinicia Hotărârii din 15 mai 2001. Aceasta a statuat că din probele aflate la dosar rezulta că reclamantul era moștenitorul lui M.S., care fusese proprietarul imobilului în discuție, și că, având în vedere circumstanțele legate de naționalizarea bunurilor, foștii proprietari nu erau obligați să își dovedească dreptul în mod exclusiv prin acte autentice. Pe de altă parte, Curtea de Apel a considerat că imobilul fusese rechiziționat în mod ilegal de către autorități și că titlul de proprietate al reclamantului era mai caracterizat decât cele prezentate de intervenienți. Curtea de Apel a reținut faptul că reclamantul nu a solicitat rambursarea cheltuielilor de judecată.

10. După ce și-a înscris dreptul de proprietate în cartea funciară și a fost pus în posesia imobilului în discuție, la data de 16 august 2002, reclamantul a început să plătească taxele funciare aferente acestuia. Din dosarul de cadastru întocmit cu această ocazie de autoritățile competente rezultă că această casă avea o suprafață utilă de 385 m².

11. La o dată neprecizată, în temeiul art. 330 pct. 2 din Codul de procedură civilă, procurorul general al României, sesizat de terții cumpărători ai apartamentelor vândute în baza Legii nr. 112/1995, a formulat în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție un recurs în anulare împotriva Sentinței definitive din 15 mai 2001 a Judecătorei Sinaia. Acesta a apreciat că sentința respectivă, precum și Decizia din 9 mai 2002 fuseseră pronunțate în urma unei încălcări esențiale a legii, ceea ce a dus la o apreciere greșită a fondului cauzei, deoarece reclamantul nu avea dreptul să acționeze în justiție decât dacă prezenta un titlu de proprietate autentificat notarial și dacă își dovedea calitatea de moștenitor al lui M.S.

12. Prin Decizia din 10 martie 2004 Înalta Curte de Casație și Justiție a casat sentința și decizia menționate mai sus și, pe fond, a respins acțiunea reclamantului, considerând că niciuna dintre părți nu a adus probe incontestabile în ceea ce privește dreptul de proprietate asupra imobilului în litigiu, astfel că trebuia să prevaleze posesia îndelungată și de bunăcredință a părților. În acest sens, instanța a statuat în privința reclamantului că, chiar dacă s-ar fi presupus că, în lipsa unui act autentic notarial, M.S. putea fi considerat ca fiind proprietarul imobilului în discuție, partea interesată nu a dovedit că era moștenitorul lui, având în vedere mai ales diferențele de nume ale persoanelor ce figurau în certificatele de moștenitor furnizate.

II. Dreptul intern pertinent

13. Articolele relevante din Codul de procedură civilă (CPC) prevăd următoarele:

ARTICOLUL 330

„Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, poate ataca cu recurs în anulare, la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile pentru următoarele motive:

1. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;
2. când prin hotărârea atacată s-a produs o încălcare esențială a legii, ce a determinat o soluționare greșită a cauzei pe fond ori această hotărâre este vădit netemeinică; ”

ARTICOLUL 330¹

„În cazurile prevăzute de art. 330 pct. 1 și 2, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data când hotărârea judecătorească a rămas definitivă și irevocabilă.”

14. Articolele 330 și 330¹ din CPC, referitoare la recursul în anulare și reproduse mai sus în forma în care erau redactate la data evenimentelor, au fost abrogate prin art. I § 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58 din 25 iunie 2003.

ÎN DREPT

I. Asupra pretinsei încălcări a art. 6 § 1 din Convenție

15. Reclamantul se plânge de încălcarea dreptului său la un proces echitabil și la securitatea raporturilor juridice din cauza anulării Deciziei definitive din 9 mai 2002 a Curții

de Apel Ploiești prin Decizia din 10 martie 2004 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în urma recursului în anulare formulat de procurorul general. El invocă art. 6 § 1 din Convenție, care, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială (...), care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...).”

A. Asupra admisibilității

16. Guvernul susține că reclamantul nu mai poate invoca un drept de proprietate asupra imobilului în litigiu, în măsura în care în Decizia din 10 martie 2004 Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că el nu a dovedit calitatea de moștenitor al fostului proprietar. În acest sens, această cauză este diferită de Cauza *Brumărescu împotriva României* ([MC], nr. 28.342/95, CEDO 1999-VII), reclamantul neputând invoca un drept civil.

17. Reclamantul subliniază că el a dovedit calitatea de moștenitor al lui M.S., având în vedere că aceasta a fost constatată prin Decizia din 9 mai 2002 a Curții de Apel Ploiești.

18. Curtea consideră că argumentul Guvernului tinde să ridice o excepție de inadmisibilitate sub forma necompetenței *ratione materiae* față de art. 6 § 1 din Convenție.

19. Curtea reamintește că art. 6 se aplică pentru contestațiile asupra unui drept care se poate pretinde, cel puțin într-un mod rezonabil, a fi recunoscut în dreptul intern. Trebuie să fie vorba de o contestație reală și serioasă; ea se poate referi atât la existența însăși a dreptului, cât și la întinderea sa ori la modalitățile de exercitare a lui. Soluția procedurii trebuie să fie direct hotărâtoare pentru dreptul respectiv, art. 6 § 1 nefiind aplicabil în cazul unei legături mai puțin strânse ori în cazul unor repercusiuni îndepărtate. În fine, dreptul trebuie să aibă un caracter civil (vezi, de exemplu, hotărârile *Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei* din 23 iunie 1981, seria A nr. 43, p. 21, § 47, *Z. și alții împotriva Regatului Unit* [MC], nr. 29.392/95, CEDO 2001-V, § 87, și *Gutfreund împotriva Franței*, nr. 45.681/99, CEDO 2003-VII, § 38).

20. Curtea constată că, în speță, acțiunea cu care reclamantul a sesizat instanțele interne se referea la problema existenței dreptului de proprietate al părții interesate asupra unui imobil ce i-a aparținut lui M.S. Aceasta observă că era vorba de o contestație reală și serioasă, direct hotărâtoare pentru dreptul respectiv, care a fost, de altfel, soluționată pe fond în favoarea reclamantului prin Decizia definitivă din 9 mai 2002 a Curții de Apel Ploiești. Faptul că Înalta Curte de Casație și Justiție a anulat, în urma recursului în anulare al procurorului general al României, decizia definitivă a Curții de Apel Ploiești nu este de natură să pună în discuție existența unei proceduri referitoare la un drept cu caracter civil ce prezintă o aparență de temeinicie în dreptul intern. Prin urmare, excepția de incompatibilitate a Guvernului trebuie respinsă.

21. Pe de altă parte, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție și că nu este lovit de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, el trebuie declarat admisibil.

B. Asupra fondului

22. Recunoscând că dreptul la un proces echitabil presupune și respectarea principiului securității raporturilor juridice, Guvernul arată că, în speță, instanțele interne au pronunțat hotărâri divergente, în special din cauza problemei calității reclamantului de moștenitor al lui M.S. În plus, acesta subliniază că prevederile legale care îl îndreptățeau pe procurorul general să formuleze recurs în anulare împotriva unor hotărâri definitive au fost abrogate.

23. Reclamantul susține că el are calitatea de moștenitor al lui M.S., astfel cum au statuat Judecătoria Sinaia și Curtea de Apel Ploiești, și că există similitudini între cauza sa și cauza *Brumărescu* menționată mai sus.

24. Curtea reamintește că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care enunță supremația dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

25. Unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv de către instanțe unui litigiu să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu*, citată anterior, § 61). Conform acestui principiu, niciuna dintre părți nu este abilitată să solicite reexaminarea unei hotărâri definitive și executorii cu unicul scop de a obține o reanalizare a cauzei și o nouă hotărâre în cauză. În acest sens, reexaminarea nu trebuie să devină un apel deghizat, iar simplul fapt că ar putea exista două puncte de vedere asupra chestiunii respective nu este un motiv suficient de a rejudeca o cauză. Acestui principiu nu i se poate aduce derogare decât dacă o impun motive substanțiale și imperioase (*Riabykh împotriva Rusiei*, nr. 52.854/99, § 52, CEDO 2003-IX).

26. În speță, având în vedere concluziile sale și observațiile părților, Curtea nu distinge niciun motiv de a se abate de la jurisprudența menționată mai sus, situația de fapt fiind aproximativ aceeași (vezi și *SC Mașinexportimport Industrial Group SA*, nr. 22.687/03, § 36, 1 decembrie 2005). În mod special, Curtea constată că recursul în anulare a fost formulat și admis cu motivarea că reclamantul nu și-a dovedit calitatea de moștenitor al lui M.S., procurorul general și Înalta Curte de Casație și Justiție având, în speță, un punct de vedere diferit de cel adoptat de Curtea de Apel Ploiești, deși această chestiune a fost hotărâtă în ultimă instanță și în mod definitiv de curtea de apel în cadrul unei proceduri contradictorii.

27. Aceste elemente sunt suficiente Curții pentru a constata că anularea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a Sentinței definitive din 15 mai 2001 a Judecătoriei Sinaia, confirmată în ultimă instanță prin Decizia din 9 mai 2002 a Curții de Apel Ploiești, a încălcat principiul securității raporturilor juridice, nerespectând dreptul reclamantului la un proces echitabil.

28. Prin urmare, a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție.

II. Asupra pretensei încălcări a art. 1 din Protocolul nr. 1

29. Reclamantul invocă o încălcare a dreptului său la respectarea bunurilor din cauza anulării Deciziei definitive din 9 mai 2002 de către Înalta Curte de Casație și Justiție. El invocă art. 1 din Protocolul nr. 1, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Asupra admisibilității

30. Guvernul susține că reclamantul nu deține un „bun“ în sensul articolului menționat mai sus și că nu mai are calitatea de victimă necesară pentru a-și introduce cererea, având în vedere concluziile Deciziei din 10 martie 2004 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Acesta face trimitere în acest sens la cauzele *Blücher împotriva Cehiei* (nr. 58.580/00, Decizia din 4 august 2004) și *Stoicescu împotriva României* (nr. 31.551/96, Hotărârea din 1 septembrie 2004).

31. Reclamantul nu a prezentat observații asupra acestui aspect.

32. Curtea apreciază mai întâi că, spre deosebire de cauza *Stoicescu* menționată de Guvern, în care reclamantul nu a informat Curtea despre anularea certificatului său de moștenitor în urma unei proceduri ordinare declanșate de terți împotriva sa, în speță, calitatea de moștenitor a părții interesate a fost contestată de procurorul general, care era un terț față de procedura civilă internă. Or, opinia procurorului general a fost confirmată de Înalta Curte de Casație și Justiție la finalul unei proceduri extraordinare care a încălcat principiul securității raporturilor juridice (vezi paragrafele 24-28 de mai sus).

33. Prin urmare, Curtea consideră că, având în vedere circumstanțele speței, decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție, care constituie ingerința de care se plânge reclamantul, nu ar putea fi considerată ca determinând pierderea de către partea interesată a calității sale de victimă a încălcării art. 1 din Protocolul nr. 1, care, în opinia lui, decurge din această decizie.

34. Pe de altă parte, Curtea observă că dreptul de proprietate al reclamantului asupra bunului în litigiu a fost stabilit prin Decizia definitivă din 9 mai 2002, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în favoarea părții interesate. Aceasta constată că dreptul astfel recunoscut nu era revocabil (vezi, *per a contrario*, *Blücher*, citată anterior). Mai mult, reclamantul și-a înscris dreptul de proprietate în cartea funciară și a fost pus în posesia imobilului respectiv de către autorități, începând și să plătească taxele funciare aferente acestuia. Așadar, reclamantul era fără îndoială titularul unui „bun“ în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 (vezi *Brumărescu*, citată anterior, § 70).

35. Prin urmare, excepțiile preliminare ale Guvernului urmează a fi respinse.

36. Pe de altă parte, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Așadar, el trebuie declarat admisibil.

B. Asupra fondului

37. Guvernul consideră că ingerința litigioasă era prevăzută de lege (vezi art. 330 din CPC de mai sus), urmărea scopul legitim al corectei aplicări a legii și protecția altei persoane, și anume terțul cumpărător de bună-credință, având în vedere securitatea raporturilor juridice, și respecta justul echilibru dintre interesele în joc. În acest sens, el susține că reclamantul putea beneficia de prevederile Legii nr. 10/2001 și putea obține despăgubiri corespunzătoare valorii bunului în litigiu.

38. Reclamantul consideră că recursul în anulare era ilegal. El atrage atenția că bunul în litigiu fusese rechiziționat de autorități fără niciun titlu și că problema bunei-credințe a terțului cumpărător nici nu a fost analizată de instanțele interne. Pentru aceleași motive, el susține că autoritățile nu au păstrat un just echilibru între interesele în joc și consideră că ele ar fi trebuit să îl despăgubească pe terțul cumpărător și să evite astfel să îi producă un prejudiciu fostului proprietar.

39. Curtea reamintește că prin Decizia din 9 mai 2002 a Curții de Apel Ploiești, ce confirmă în ultimă instanță Sentința din 15 mai 2001 a Judecătoriei Sinaia, reclamantului i s-a recunoscut un drept de proprietate asupra imobilului în litigiu. Pe de altă parte, decizia Curții de Apel Ploiești a dispus ca părțile pârâte să îi restituie imobilul în discuție.

40. Aceasta consideră că anularea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a deciziei definitive menționate mai sus a avut ca efect lipsirea reclamantului de bunul său, în sensul celei de a doua fraze a primului alineat al art. 1 din Protocolul nr. 1 (vezi, *mutatis mutandis*, *SC Mașinexportimport Industrial Group SA*, citată anterior, § 44).

41. O privare de proprietate ce intră sub incidența acestei a doua norme poate fi justificată numai dacă se demonstrează în special că ea a avut loc pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege. Pe deasupra, orice ingerință în folosirea proprietății trebuie să respecte criteriul proporționalității (*Brumărescu*, citată anterior, §§ 73-74).

42. Chiar dacă s-ar presupune că ingerința în cauză ar fi intervenit în condițiile prevăzute de lege, și anume prevederile CPC ce reglementează recursul în anulare, și că ar fi servit o cauză de utilitate publică, Curtea consideră că în speță, ca și în celelalte cauze similare cu cea de față cu care a fost sesizată, justul echilibru nu a fost păstrat și că reclamantul a suferit o sarcină specială și exorbitantă din cauza lipsirii sale de bunul ce i-a fost recunoscut prin Decizia definitivă din 9 mai 2002, fără să fi existat motive substanțiale și imperioase. În această privință, Curtea apreciază că faptul că procurorul general, a cărui opinie a fost confirmată prin decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție, a avut un punct de vedere diferit de cel adoptat de Curtea de Apel Ploiești la soluționarea unei proceduri contradictorii și după epuizarea căilor de recurs ordinare nu poate justifica lipsirea de un bun dobândit pe cale legală în urma unui litigiu civil soluționat în mod definitiv (vezi, *mutatis mutandis*, *SC Mașinexportimport Industrial Group SA*, citată anterior, § 46).

43. Mai mult chiar, presupunând că Legea nr. 10/2001 invocată de Guvern este aplicabilă în situația reclamantului, Curtea reamintește că a statuat în mai multe rânduri că sistemul de despăgubiri prevăzut de această lege nu funcționează în prezent într-un mod susceptibil de a determina acordarea efectivă a unei despăgubiri părții interesate (vezi, printre altele, *Savulescu împotriva României*, nr. 1.696/03, § 30, 12 iulie 2007).

44. Prin urmare, a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1.

III. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

45. Conform art. 41 din Convenție,

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

46. Întemeindu-se pe expertize tehnice realizate de autoritățile competente și pe anunțuri imobiliare, reclamantul solicită, cu titlu de daune materiale pe care le-ar fi suferit, restituirea imobilului în litigiu sau, în lipsa restituirii, suma de 700.000 euro (EUR) reprezentând contravaloarea lui. El consideră că statul pârât ar putea să ofere despăgubiri pentru cele 4 apartamente pe care autoritățile le-au vândut și să îi restituie în natură restul imobilului. Pe de altă parte, reclamantul solicită suma de 25.500 EUR pentru daunele morale suferite.

47. Guvernul contestă pretențiile reclamantului, arătând în special că acesta nu a furnizat un raport de expertiză referitor la valoarea de piață a imobilului și a apartamentelor sale. Acesta pune la dispoziție o expertiză conform căreia valoarea de piață a celor 4 apartamente vândute în baza Legii nr. 112/1995, totalizând 259,29 m², cu terenul aferent în suprafață de 130,66 m², ar fi de 281.010 EUR. În ceea ce privește cererea de daune morale, Guvernul face trimitere la cauze similare analizate de Curte și consideră că suma solicitată de reclamant este excesivă.

48. Curtea reamintește că a constatat în speță încălcarea art. 6 § 1 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1 din cauza anulării Sentinței definitive din 15 mai 2001 a Judecătorei Sinaia. Aceasta reiterează faptul că o decizie ce constată o încălcare atrage pentru statul pârât obligația juridică, în sensul Convenției, de a pune capăt încălcării și de a-i corecta consecințele. Dacă dreptul intern nu permite decât înlăturarea incompletă a consecințelor acestei încălcări, art. 41 din Convenție îi conferă Curții prerogativa de a-i acorda o reparație părții lezate prin actul sau omisiunea față de care a fost constatată o încălcare a Convenției. În exercitarea acestei prerogative, ea dispune de o anumită latitudine; adjectivul „echitabil” și sintagma „dacă este cazul” demonstrează acest lucru.

49. Curtea apreciază, față de circumstanțele speței, că restituirea imobilului în litigiu, compus dintr-un teren în suprafață de 1.146 m² și o casă cu 3 niveluri având o suprafață utilă

de 385 m² (vezi paragraful 10 de mai sus), astfel cum a fost dispusă în Sentința definitivă pronunțată în favoarea reclamantului la data de 15 mai 2001, l-ar repune pe acesta, pe cât posibil, într-o situație similară cu cea în care s-ar fi aflat dacă nu ar fi fost încălcate cerințele articolelor menționate mai sus. Dacă statul pârât nu procedează la această restituire în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, Curtea hotărăște ca statul pârât să le plătească părților interesate, cu titlu de daune materiale, o sumă care să corespundă valorii actuale a imobilului.

50. Ținând cont de informațiile de care dispune asupra prețurilor de pe piața imobiliară locală și de elementele furnizate de părți, Curtea estimează valoarea de piață actuală a bunului la 575.000 EUR.

51. Pe de altă parte, Curtea consideră că anularea Deciziei definitive din 9 mai 2002 de Înalta Curte de Casație și Justiție a atras după sine o gravă încălcare a drepturilor reclamantului la un proces echitabil conform cu principiul securității raporturilor juridice și, respectiv, la respectarea bunurilor sale, încălcare ce dă naștere unui prejudiciu moral. Ținând cont de totalitatea elementelor aflate în posesia sa și statuând în echitate, conform art. 41 din Convenție, aceasta îi acordă reclamantului suma de 2.500 EUR pentru daunele morale suferite.

B. Cheltuieli de judecată

52. Fără să prezinte documente justificative, reclamantul solicită acordarea unei sume ce va fi stabilită de Curte pentru cheltuielile de judecată angajate în fața instanțelor interne.

53. Guvernul nu se opune acordării unei sume cu titlu de cheltuieli de judecată în măsura în care este vorba de cheltuieli reale, necesare și rezonabile, însă observă că reclamantul nu a furnizat documente justificative.

54. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale de judecată decât în măsura în care s-au stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil al acestora. În speță, ținând cont de elementele aflate în posesia sa, precum și de criteriile menționate mai sus, Curtea hotărăște să nu îi acorde reclamantului nicio sumă în acest sens (vezi, printre altele, *A* [reparație echitabilă], nr. 38.608/97, § 22, 10 noiembrie 2005).

C. Dobânzi moratorii

55. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA

1. declară cererea admisibilă;

2. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, din cauza nerespectării principiului securității raporturilor juridice;

3. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1;

4. hotărăște:

a) ca statul pârât să îi restituie reclamantului imobilul situat în Sinaia, str. Cuza Vodă nr. 7, compus dintr-o casă cu 3 niveluri și terenul aferent în suprafață de 1.146 m², în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție;

b) ca, în lipsa acestei restituiri, statul pârât să îi plătească reclamantului, în același termen de 3 luni, suma de 575.000 EUR (cinci sute șaptezeci și cinci mii euro) cu titlu de daune materiale;

c) ca, în orice caz, statul pârât să îi plătească reclamantului suma de 2.500 EUR (două mii cinci sute euro) cu titlu de daune morale, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit pentru sumele menționate mai sus, sume ce vor fi convertite în moneda statului pârât la cursul de schimb valabil la data plății;

d) ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

5. respinge cererea de reparație echitabilă în rest.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 7 februarie 2008 pentru aplicarea art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Boštjan M. Zupančič, Santiago Quesada,

președinte grefier